

Gezaghebbend wetenschappelijk tijdschrift waarschuwt voor achteruitgang insecten

nieuws

Het gezaghebbende tijdschrift Proceedings of the National Academy of Science (PNAS) waarschuwt voor de dramatische achteruitgang van insecten in de wereld. Onderzoekers vanuit heel de wereld buigen zich in 11 papers op verschillende schalen over de uiteenlopende aspecten van wat door PNAS de “insectenapocalyps” wordt genoemd en ze roepen het beleid op tot dringende actie, onder meer onder de vorm van een reeks actiepunten.

🕒 12 JANUARI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 12 JANUARI 2021 21:09

Lees meer over:

biodiversiteit

insect

Twee van de auteurs van de papers zijn Belgische onderzoekers. Het gaat om Dirk Maes van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en Hans Van Dyck van de katholieke universiteit van Louvain-La-Neuve (UCL). Zij wijzen erop dat insecten onontbeerlijke schakels zijn in allerlei ecosystemen: ze breken bladeren en hout af, houden andere insectensoorten binnen de perken, bestuiven bloemen en gewassen en dienen als voedsel voor heel wat andere diersoorten, zoals kleine zoogdieren, vogels en vleermuizen. “Als er nog meer insecten verdwijnen, kan dat mogelijk wereldwijde ecologische en economische gevolgen hebben”, klinkt het.

Zo blijkt, onder meer uit hun onderzoek, dat in Vlaanderen inmiddels 20 van de 70 dagvlinders regionaal uitgestorven zijn. Het gaat dus om een daling van 29 procent op regionale schaal. Op Europees niveau zijn de aantallen dagvlinders in graslanden met ongeveer 39 procent gedaald. “De achteruitgang van insecten in het algemeen en dagvlinders in het bijzonder is een indicator voor de steeds verslechterende toestand van de regionale en globale biodiversiteit”, aldus INBO.

De oorzaken van de achteruitgang van vlinders en andere insecten zijn volgens de onderzoekers in de meeste landen vergelijkbaar, namelijk habitatverlies en -achteruitgang en stikstofdepositie door de landbouw en de industrie. “Ook de opwarming van de aarde is voor enkele koudeminnende soorten, zoals het gentiaanblauwtje, een ernstige bedreiging, stelt Dirk Maes. Door de klimaatverandering kunnen andere soorten dan weer hun verspreidingsgebied noordwaarts uitbreiden waardoor ook “nieuwe” soorten zich in Vlaanderen vestigen.

Tegelijk worden er ook inspanningen gedaan om het bepaalde soorten beter naar de zin te maken. Zo was de veldparelmoervlinder, een typische graslandvlinder, in de jaren 1990 zo goed als uitgestorven in Vlaanderen. Dat kwam omdat deze vlinder vooral goed gedijt op smalle weegbree waarvan de bladeren als een rozet plat op de grond liggen, omdat daar een warm microklimaat heerst. Door overmatige stikstofdepositie staan de bladeren van de meeste weegbree-planten nu omhoog in plaats van op de grond te liggen waardoor ze ongeschikt zijn voor de veldparelmoervlinder om er eitjes op af te zetten.

“Maar zeer gerichte beheermaatregelen en vermoedelijk ook de klimaatopwarming hebben ervoor gezorgd dat steeds meer smalle weegbreeplanten geschikt worden voor deze vlinder waardoor de soort zich recent opnieuw heeft uitgebreid in de Kempen”, aldus de onderzoekers.

De PNAS-papers besteden ook behoorlijk wat aandacht aan oplossingen om die grootschalige achteruitgang van insecten tegen te gaan. Het op grote schaal herstellen van het landschap is één van de belangrijkste acties die moet ondernomen worden. Het komt er dan op neer om meer habitat voor de dieren te creëren, de kwaliteit van de bestaande habitat te verhogen en verbindingen te realiseren tussen de gebieden.

“Het zal dus niet volstaan om alleen in de natuurgebieden aan betere omstandigheden te werken, ook in bebouwde zones en in landbouwgebied zijn maatregelen nodig. Het zal niet gemakkelijk zijn, maar er zijn een aantal voorbeelden die aantonen dat volgehouden inspanningen wel degelijk het verschil kunnen maken”, luidt het.

De andere actiepunten die in de PNAS-papers worden aangehaald zijn onder meer:

- Zorg voor inheemse planten
- Verminder het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen
- Beperk het gebruik van buitenverlichting
- Reduceer de uitspoeling van zeep die gebruikt wordt om wagens en gebouwen te wassen en verminder het gebruik van strooizouten
- Verhoog het bewustzijn over en de appreciatie voor insecten

Bron: Eigen verslaggeving / INBO

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuwbsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra